

Temeljni postopki oživljanja in uporaba avtomatskega defibrilatorja

Anže Jazbec

Institut "Jožef Stefan"

PGD VIŽMARJE BROD

Kaj je prva pomoč?

- Neposredna zdravstvena oskrba, ki jo dobi poškodovanec ali nenadno obolela oseba na kraju dogodka in je opravljena z enostavnimi pripomočki – improvizacija.

- **Reševalna veriga:**

- Neodložljivi ukrepi
- Klic 112 (kdo, kaj, kje, koliko in stanje obolelih)
- Prva pomoč
- Reševalna služba, prevoz v bolnico

5 neposrednih nevarnosti za življenje

- Zastrupitev
- Hujša krvavitev
- Šok
- Nezavest
- Ni dihanja, srce ne bije
 - Dihanje: < 10 /min
 - Srce: ugotavljamo preko posrednih znakov

Osnovne življenjske funkcije:

- Stanje zavesti (A, V, P, U)
- Dihanje
- Delovanje srca

Oživljanje

- Zakaj oživljamo?
 - Življenje je dragoceno. Ko srce preneha biti, nastanjajo usodne možganske okvare v nekaj minutah
- Kdaj oživljamo?
 - Kadar je žrtev nezavestna, se ne odziva in ne diha normalno – reševanje iz klinične smrti.
- Kdaj ne oživljamo?
 - Poškodbe nezdržljiva z življenjem.
 - Terminalna faza neozdravljive bolezni

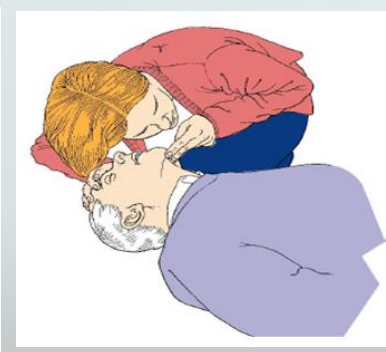
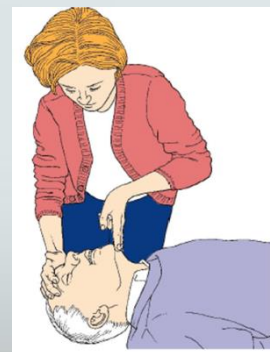
Temeljni postopki oživljanja

- Pristop k oživljanju
 - Zagotovimo varnost reševalca (sebe) in žrtve (promet, ogenj, eksplozija, nevarne snovi, zastrupitve s cianidi, CO, kisline, lugji, elektrika....)

- Ocena odzivnosti prizadetega

Nežno ga stresemo za ramena in ogovorimo:

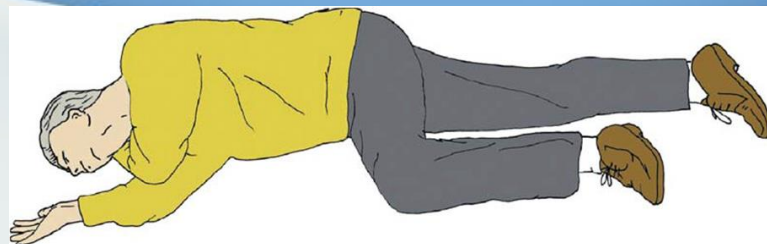
- Oseba se odziva: Pustimo ga v položaju v katerem smo ga našli, preverimo njegovo stanje, če je potrebno pokličemo pomoč in poskrbimo za njegovo varnost
- Oseba se ne odziva: Pokličemo „na pomoč“, sprostimo dihalno pot (odstranimo morebitne tujke) in preverimo dihanje (poslušamo, čutimo, gledamo – 10 sekund!)

Temeljni postopki oživljanja

- Žrtev diha

- Položaj za nezavestne
- Pokličemo 112
- Nadziramo in ocenjujemo stanje (na 2 minuti)

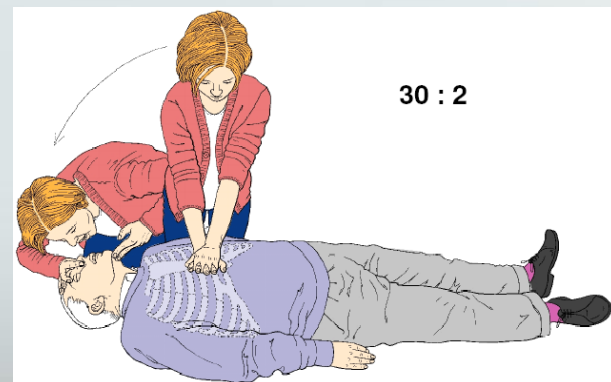

- Žrtev ne diha - sum na zastoj srca (odrasli, srčni bolniki, elektrika...)

- Kličemo 112 (najprej kličemo in nato oživljamo)
- Pričnemo z oživljanjem -> 30:2

- Žrtev ne diha - sum na zadušitev (utopljenici, otroci...)

- 5 začetnih vpihov
- 1 min oživljanja -> 30:2
- Kličemo 112
- Nadaljujemo z oživljanjem -> 30:2

Oživljanje

- Zunanja masaža srca:

- Žrtev leži na trdi podlagi.
- Peto dlani ene roke položimo na sredino prsnega koša.
- Dlan druge roke na prvo in prepletamo prste obeh rok.
- Nagnemo se nad žrtev in s stegnjenimi rokami pritiskamo pravokotno na prsnico (1/3 globine prsnega koša).
- Štejemo naglas.
- 100 – 120 x na minuto

- Umetno dihanje

- Usta na usta, usta na nos
- Zvrnemo glavo, dvignemo brado in stisnemo nos
- Počasi vpihnemo in damo čas za izdih
- Če prvi vpih ni uspešen, preverimo če je glava dovolj pomaknjena nazaj in če smo odstranili vse ovire -> nikoli ne poskušamo dati več kot dveh vpihov

Oživljanje

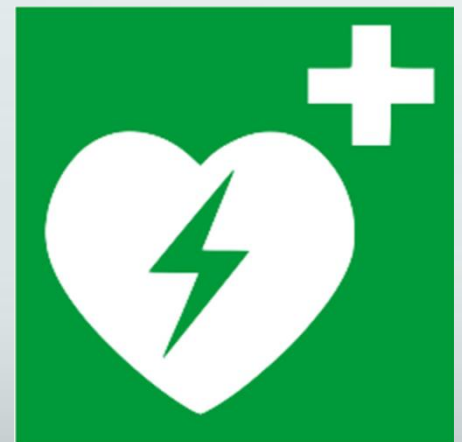
- Ali med oživljanjem preverjamo stanje?
 - Ne.
- Kdaj prenehamo z oživljanjem?
 - Ko prispe NMP ali kdo drug bolj usposobljen.
 - Ko žrtev kaže znake življenja (dihanje).
 - Ko smo izčrpani (5 min).
- Kaj če zlomimo rebro?
 - Nadaljujemo.
- Menjavanje na 1 -2 min.
- Čim krajše pavze med masažo in vpihom.

Nevarnosti pri oživljanju

- Varnost - splošno
- Okužbe
 - Verjetnost zelo majhna.
- Zastrupitve
 - Cianidi, žveplovodikovi plini, močne kisline, lugi, organofosfati.
 - Uporabimo rokavice in žepno obrazno masko z nepovratnim ventilom.

Zunanji avtomatski defibrilator (AED)

- AED so razvili predvsem za reševalce, ki niso profesionalci.
- Analizira bolnikov EKG
- Opozori uporabnika (SHOCK ali NO SHOCK)
- Defibrilira ventrikularne fibrilacije
- Glasovna navodila
- Enostavna in varna uporaba

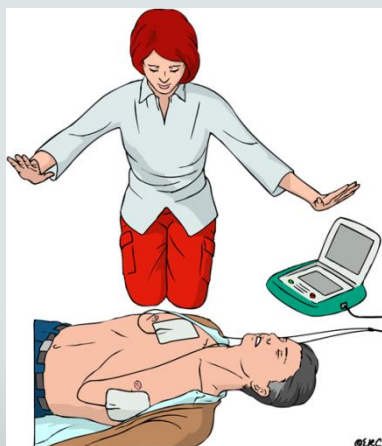
Uporaba defibrilatorja

- Vključimo aparat in elektrodi namestimo med oživljanjem (po klicu 112)
 - Če je minilo več kot 5 min od zastoja in nihče izvaja oživljanja, najprej 2 min masaže srca
- Sledimo glasovnim navodilom oz. pisnim sporočilom na zaslonu

Uporaba defibrilatorja

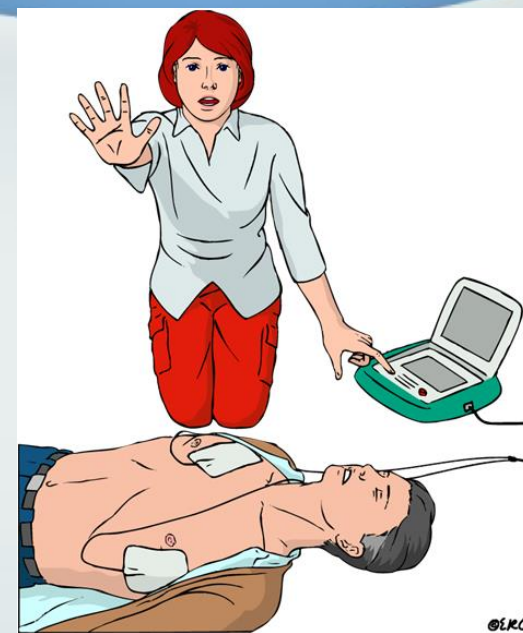
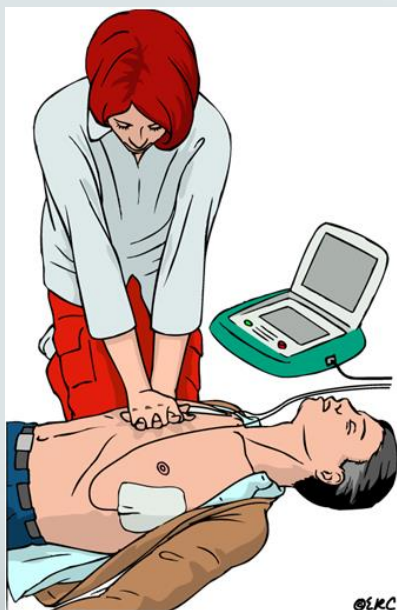
- Priklopi elektrode na gola prsa
 - Ne na bradavice!
 - Pravilna namestitev poveča količino toka skozi ventrikle.

- Aparat analizira srčni ritem
 - Bolnika se ne dotikamo.

Uporaba defibrilatorja

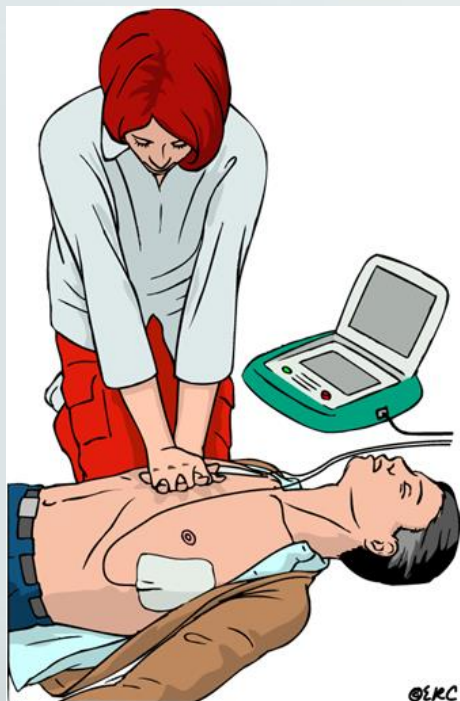
- Aparat svetuje električni sunek
 - „Vsi stran od ponesrečenca!“
 - Prepričaj se, da se ga nihče ne dotika.
 - Pritisni gumb za izvedbo električnega šoka.

- Električni sunek je izveden, sledi navodilom. Oživljaj 2 minuti 30:2.

Uporaba defibrilatorja

- Aparat ne svetuje električnega sunka. Oživljaj 2 minuti 30:2.

Z zgodnjo defibrilacijo lahko učinkovito rešite življenje osebi, še preden pride nujna medicinska pomoč. Zato ne odlašaj z uporabo defibrilatorja!